

30. 8. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rodičovská odpovědnost - neshoda rodičů ve vzdělání dítěte

V dnešní době mají děti velké spektrum možností pro výběr svého vzdělání, nicméně je čím dál častějším případem neshoda rodičů o výběru vzdělání pro své dítě. Většinou tento případ nastává po rozvodu či rozchodu rodičů, ale není nemožné tuto otázku řešit i ve fungující domácnosti.

Důležité je si pro tento případ vymezit pojem „rodičovská odpovědnost“. Rodičovskou odpovědností se zabývá **§858 zákona č. 89/2012 Sb.**, který říká, že rodičovská odpovědnost zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména:

- péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj,
- v ochraně dítěte,
- v udržování osobního styku s dítětem,
- v zajišťování jeho výchovy a vzdělání,
- v určení místa jeho bydliště,
- v jeho zastupování a spravování jeho jmění.

Rodičovská odpovědnost vzniká narozením dítěte a zaniká získáním plné svéprávnosti, kterou dítě nabývá po dosažení 18ti let věku, přiznáním svéprávnosti nebo uzavřením manželství. Lze tedy říci, že většinu, mnohdy i celé „vzdělávací období dítěte“ mají rodiče odpovědnost za své dítě, tudíž mají právo podílet se na výběru vzdělání svého dítěte.

Naprosto zásadní je informace, že rodičovská odpovědnost náleží oběma rodičům ve stejné míře, a to i po rozvodu. Jedinou výjimkou může být zbavení rodičovské odpovědnosti jednoho z rodičů soudní cestou. V případě svěřením dítěte do péče, druhému rodiči odpovědnost nezaniká, a i nadále je třeba shoda obou rodičů při výchově dítěte.

Výkon rodičovské odpovědnosti však nezahrnuje pouze práva, ale především povinnosti. Jedna z nejdůležitějších povinností je dbát na zájem dítěte a postupovat vždy způsobem odpovídající míře vývoje dítěte což je u výběru budoucího vzdělání velmi důležité.

V počátku se můžeme zaměřit na postupy rodičů předtím, než dojde k nutnosti soudního zásahu. Předně by měli mít na paměti, a že by měli jednat v nejlepším zájmu dítěte a dle **§ 880 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb.** brát v úvahu jeho názor, schopnosti a nadání.

Prvním krokem rodičů by tedy mělo být zjištění názoru dítěte. Toto neplatí, pokud dítě není dostatečně vyspělé na to, aby pochopilo danou situaci a není schopno si vytvořit vlastní názor a následně ho rodičům sdělit. Pokud ale toho dítě schopno je, měl by rodič sdělit dítěti veškeré informace a pak mu dát dostatek času pro utvoření vlastního postoje. Po tomto kroku následuje

posouzení nadání a schopností dítěte. Jsme si jisti, že své dítě v té době rodiče dobře znají, nicméně nikdy není na škodu brát v potaz i názor ostatních lidí pohybujících se v okolí dítěte, jako například pedagogů a různých odborníků. Rodiče by před zahájením soudního řízení měli v zájmu dítěte vždy vynaložit veškeré úsilí pro vzájemnou shodu, avšak jsou případy, kdy se rodiče nedohodnou, a tak přichází na řadu, v souladu s ustanovením **§877 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb.**, soud.

Řízení lze zahájit pouze na návrh zákonného zástupce, tedy matky nebo otce dítěte. Dítě je v řízení zastoupeno opatrovníkem, kterého jmenuje soud, přičemž obvykle je jmenován orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).

V rámci řízení se soud v souladu s ustanovením § 474 odst. zákona č. [292/2013 Sb.](#), o zvláštních řízeních soudních pokusí vést rodiče k nalezení smírného řešení, k tomu může soud uložit rodičům na dobu nejvýše 3 měsíců účast na mimosoudním smířčím nebo mediačním jednání nebo rodinné terapii, nebo jim nařídít setkání s poskytovatelem odborné pomoci, zejména odborníkem v oboru pedopsychologie.

V případě, že rodiče ani u soudu nedokážou dojít ke vzájemné shodě, bude soud následně zjišťovat důležité skutečnosti, které by mu dopomohly dojít ke správnému rozhodnutí, které bude v zájmu dítěte. Prvotně bude zjišťovat názor dítěte, jak staršího, tak mladšího a dle věku a působení dítěte bude přisuzovat relevantnost pro další rozhodování.

Stejně jako rodiče, i soud by měl zhodnotit schopnosti konkrétního dítěte, měl by posoudit jaký vliv mohou mít jeho vlohy na další vzdělávání a vývoj a zda nemá toto dítě nějaké specifické potřeby. Může zde hrát roli inteligence, sportovní nadání, jazykové nadání, ale také i určitý zdravotní handicap.

V neposlední řadě by měl soud zkoumat kvality rodiči navrhovaných vzdělávacích zařízení. Zde lze očekávat největší potíže na straně soudů, neboť tento může jen velmi obtížně vyhodnotit, která ze škol je pro dítě vhodnější. V tomto případě soud hodnotí vzdálenost školy od bydliště jeho samotného či bydliště druhého rodiče, sdílení s kamarády, výsledky školy v objektivních srovnáních, nebo nabídku mimoškolních aktivit.

Po zjištění veškerých skutečností soud vyhodnotí všechna kritéria a učiní závěr o tom, která škola bude v nejlepším zájmu dítěte. Ve věci pak rozhodne soud rozsudkem, který následně umožní zápis dítěte do soudem stanovené školy i přes nesouhlas druhého rodiče.

JUDr. David Řezníček, LL.M., Ph.D.,
advokát

Lucie Kalvasová

[Řezníček & Co. s.r.o., advokátní kancelář](#)

Krajinská 281/44
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 323 247
e-mail: reznicek@reznicek.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)